

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 35/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. J. M., V., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 111/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. J. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2010 doručená sťažnosť PhDr. J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 111/2006.

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ 17. júla 2006 podal žalobu na okresnom súde o zaplatenie nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do osobnostných práv. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom z 23. septembra 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým žalobu sťažovateľa zamietol a nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie z 11. decembra 2008, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Co 87/2009 zo 16. júna 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Na základe sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 349/09 z 20. januára 2010 okrem iného rozhodol, že rozsudok krajského súdu zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

4. Krajský súd uznesením sp. zn. 19 Co 28/2010 z 30. marca 2010 zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil vec na ďalšie konanie. Následne okresný súd uznesením zo 17. septembra 2010 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom školskom úrade v Prešove pod sp. zn. 1/2004. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté.

5. Sťažovateľ vyslovuje názor, že v konaní pred okresným súdom dochádza k zbytočným prieťahom, a v tejto súvislosti vo svojej sťažnosti uvádza: *„Sťažovateľ vidí nesprávnosť postupu okresného súdu predovšetkým v tom, že nepostupoval dostatočne dôrazne, nevyužíval opatrenia, ktoré má k dispozícii na to, aby zabezpečil plynulosť konania a najmä jeho efektívnosť.“*

Sťažovateľ je presvedčený o tom, že konanie Okresného súdu Prešov nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty, teda k právoplatnému skončeniu sporu, ale súd svojim postupom a rozhodnutiami naopak konanie nedôvodne predlžuje a oddaľuje tým

poskytnutie právnej istoty rozhodnutej veci sťažovateľovi. Neprimeraná dĺžka konania pritom nie je odôvodnená právnou, resp. faktickou zložitou veci alebo správaním sťažovateľa.“

6. Sťažovateľ v petite sťažnosti žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 111/2006 s tým, aby sa okresnému súdu prikázalo v označenej veci konať bez zbytočných prietahov. Sťažovateľ zároveň žiadal priznať primerané zadosťučinenie vo výške 4 000 € a náhradu trov konania.

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

11. Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľom označených základných práv, je sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ústavný súd k tomu dodáva, že v zmysle ustálenej judikatúry sa podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení pre účel nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (podobne IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 101/06).

12. Z príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podľa zákona o súdoch podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy, ktorá jej bola doručená 21. októbra 2010. Na podanú sťažnosť odpovedala predsedníčka okresného súdu prípisom z 18. novembra 2010, v ktorom konštatovala, že vec bude sledovať až do jej právoplatného skončenia, aj keď skutočnosti uvedené v sťažnosti na prietahy nesvedčia o nečinnosti súdu.

13. Vzhľadom na to, že predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 13. decembra 2010, t. j. po uplynutí menej než jedného mesiaca od doručenia prípisu predsedníčky okresného súdu z 18. novembra 2010, ústavný súd posudzuje podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľa iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať. Okresnému súdu nebola bezprostredne po doručení odpovede predsedníčky okresného súdu na sťažnosť proti prietahom poskytnutá primeraná lehota na prijatie účinných opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní. Až eventuálna pokračujúca nečinnosť okresného súdu by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, čo ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť, a preto sťažnosť odmietol pre neprípustnosť.

14. Z dôvodu presvedčivosti tohto rozhodnutia ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že v danom prípade existujú aj ďalšie relevantné dôvody na odmietnutie sťažnosti.

15. Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na konanie bez zbytočných prietahov konkrétne v tom, že na základe jeho podania zo 16. októbra 2006, ktorým predložil potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch pre účely oslobodenia od súdnych poplatkov, okresný súd vydal uznesenie, ktorým sťažovateľovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov, až 13. apríla 2007. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že prvé pojednávanie bolo nariadené na 6. marec 2008, pričom sťažovateľ podal svoje vyjadrenie, že nesúhlasí s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania, 23. júla 2007.

16. Ústavný súd v súvislosti s uvedenými námietkami sťažovateľa poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (porovnaj I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01, III. ÚS 91/04).

17. Vychádzajúc z obsahu spisu a priložených listín ústavný súd konštatuje, že medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu nebolo také časové rozpätie, ktoré by mohlo byť kvalifikované ako neodôvodnená nečinnosť súdu. Úkony konajúceho súdu boli efektívne a smerovali k rozhodnutiu vo veci samej.

18. V prípadoch, keď ústavný súd zistil, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru, spravidla sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

19. Ústavný súd na základe uvedeného preto sťažnosť mohol odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na to, že podľa jeho názoru doterajšia celková dĺžka konania pred okresným súdom, jeho činnosť a úkony smerujúce k zabezpečeniu priebehu konania nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prieťahov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

21. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľovi nebráni, aby v prípade, ak by okresný súd v ďalšom priebehu konania nepostupoval efektívne a plynulo, podal v tej istej veci opätovne sťažnosť ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011